

Tilfælde ville kunne have nogen Betydning; thi om det endog kunde indtræffe, saaledes som den ærede Taler bemærkede, at Sognefogden, just den Dag, han skulde udrede et Communalarbejde, var nødsaget til at være til Hest i Forretninger et andet Sted, da troer jeg virkelig, at Sligt lettelig lader sig jeyne; thi i saadanne vistnok meget sjeldne Tilfælde vilde Sognefogden lettelig kunde formaae en af sine Naboer til at bytte Tour med ham.

C. S. Hansen: Jeg maa ganske holde mig til Udvalgets Forslag med Hensyn til Kjørseleksfordelingen. Det er mig vistnok bekendt, hvormegen Misnoie og hvormegen Ubillighed det har medført, at man i den senere Tid har søgt at omlægge Kjørserne fra Hartkornet paa Hesteholdet. Der ere store Districter i Fyen, hvor de Heste, der havees, ere saa flette, at man næsten selv maa gaae bagefter og skyde paa Bognen, for at komme til Kjøbstaden; for disse Hesteholdere er det umuligt at gjøre Kongereiser. Skulde det blive Normen for Eftertiden, saa vilde de største Gaarde, der have betydeligt Hartkorn og som en Folge af deres samlede Areal kun bruge saa Heste, der efter blive betydeligt lettede (Hør!). De saa Heste, de holde, ere ogsaa langt kraftigere end Bondens, som ofte har et stort og slet Areal. Ja, mangen en Saadan tager sin Indtægt af Tillæg af Heste; — han har allsaa unge Heste, og dem har man ogsaa villet regne med til Hestehold, skjøndt de ikke kunne bruges til saadanne Kjørser. Jeg vil derfor meget indstændig anmode Thinget om, ikke at gaae ind paa at indføre den her foreslaaede Skik, men holde sig til, hvad Udvalget her, vistnok med fuld Foie og godt Overlag, har foreslaaet.

Indenrigsministeren: Jeg maa i saa Henseende bemærke, at Udkastet ikke har gjort andet end optaget de hidtil gjældende Regler, og, omendskjøndt det er unægteligt, at der efter Udkastets Udtryk, som gaae ud paa, at ikke alene Hartkornet skal lægges til Grund for Repartitionen, men at der efter billigt Skjøn tillige skal tages Hensyn til Hesteholdet, kunde i de Egne, hvor man opdrætter mange Heste og derfor har stort Hestehold, være Anledning til at blive ængstelig over disse Udtryk, idet Vedkommende kunde

troe, at de skulde komme til at fjøre med alle de Heste, de have til Salgs eller have opdrættet, saa har dette dog ikke været Udkastets Mening; det har kun taget Hensyn til det sædvanlige Hestehold til Gaardenes Drift, og endelig kan denne Frygt aldeles ikke eksistere ved det Forslag, som nu foreligger ved denne Paragraph. Thi det gaaer ud paa at henvise til den almindelige nu gjældende Lovbestemmelse, hvor der ikke bestemt er fremhævet Hestehold, men kun sagt, at Naturaludredelsen af Kjørser skal skee fornemmelig i Forhold til Hartkornet, saa at det er klart, at Hartkornet vel er Hovedreglen, uden at det dog skal forstaaes saaledes, at Repartitionen skal gjøres ubetinget efter Hartkornet, men at der ogsaa skal tages Hensyn til de concrete Forhold.

Ordføreren: Jeg skal glemme, hvad jeg har at ytre om Hesteholdet, til vi komme til § 13, hvor det vil være paa sit rette Sted.

Formanden: Jeg maa slutte mig her til og bemærke, at det uidentyvt vilde være hensigtsmæssigt at udsætte de specielle Bemærkninger med Hensyn til § 13, indtil man kom til denne Paragraph.

H. Sørensen: Jeg vilde blot bemærke, at de Veie, som privilegerede Giere have havt for sig eller vedligeholdt for sig selv, gaae naturligtvis som oftest over deres egne Jorder, og at, forsaavidt saadanne Veie blive Sogneveie eller ere blevne det, at de da maae overgaae til Communeveie til den almindelige Vedligeholdelse, det er ligefrem. Men at der skulde være ret mange Stedet, hvor de have specielt saadanne Betarbejder, som de kunne komme til at lægge paa Kommunen som Communeveie, uden netop i saadanne enkelte Tilfælde, som jeg har anført, det tvivler jeg meget paa, saa i denne Henseende er det høist ubetydeligt. Hvad Hestehold angaaer og Hartkornet, som man vil skal staae jevnfides med Hensyn til Kjørsepligten, da kan der umulig komme Righed ud, hvis der skal tages allermindeste Hensyn til Hesteholdet; thi Hesteholdet er . . .

Formanden: Jeg maa gjøre opmærksom paa, at dette Punkt gaaer udenfor, hvad Discussionen efter min foregaaende Bemærkning burde holde sig til. Det specielle For-